

The Relationship between Parenting Styles and Parents' Conflict Management with Behavioral Problems of Children and Adolescents

1. Mehdi Aghaei Lomedasht : MA, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran
  2. Ali Rezaisharif *: Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
  3. Zahra Akhavi Samarein : Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
- *Corresponding Author's Email: a_sheikholslamy@yahoo.com

Received: 2026-01-27

Revised: 2026-03-11

Accepted: 2026-04-21

Published: 2026-05-23

Abstract

Introduction and Aim: Children and adolescents may experience numerous behavioral problems. Accordingly, the present study was conducted with the aim of investigating the relationship between parenting styles and parents' conflict management with behavioral problems of children and adolescents.

Methodology: This research was a descriptive from type of correlation. The study population comprised parents of students aged 7 to 18 years in of Hashtjin and Khalkhal cities during the 2022-3 academic years, which a sample of 200 individuals was selected using available sampling method. The research instruments included the Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (Robinson et al., 2001), Marital Conflicts Questionnaire (Sanaei, 2000), and Revised Behavior Problems Checklist (Quay & Peterson, 1987). The data from this study were analyzed using Pearson correlation coefficients and multiple regression with a enter model in SPSS-26 software.

Findings: The findings of the present research indicated that authoritarian and permissive parenting styles and marital conflicts had a positive and significant correlation with behavioral problems of children and adolescents, and the authoritative parenting style had a negative and significant correlation with behavioral problems of them ($P < 0.001$). Also, parenting styles and marital conflicts could significantly predict 25 percent of the variations of behavioral problems of children and adolescents ($P < 0.001$).

Conclusion: The results of this research indicated the effective role of parenting styles and marital conflicts in predicting behavioral problems of children and adolescents. Therefore, planning to reduce behavioral problems of children and adolescents is essential through parenting styles and parents' conflict management.

Keywords: Parenting Styles, Parents' Conflict Management, Behavioral Problems, Children, Adolescents.

How to Cite: Aghaei Lomedasht, M., Rezaisharif, A., & Akhavi Samarein, Z. (2026). The Relationship between Parenting Styles and Parents' Conflict Management with Behavioral Problems of Children and Adolescents. *Psychology of Motivation, Behavior, and Health*, 4(3), 1-11.

Copyright: © 2025 by the authors. Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Extended Abstract

Introduction and Aim

Children and adolescents, as one of the vulnerable age groups, are exposed to numerous psychological and behavioral problems. Vulnerability during these life stages is influenced by developmental processes and social conditions (Finkel et al., 2023). Behavioral problems in children and adolescents are a common phenomenon, with frequent causes including a lack of social and communication skills, irresponsibility, and the absence of correct behavioral models (Al-Mamun et al., 2024). Behavioral problems are defined as conditions where an individual's emotional and behavioral responses are not compatible with age, cultural, and ethnic norms, negatively impacting adaptation, academic, and social functioning. Furthermore, these problems create many difficulties and negative consequences for the children and adolescents themselves, their families, and teachers (Khan & Aven, 2020). Generally, behavioral problems are divided into two categories: internalizing and externalizing problems. Internalizing problems include anxiety, depression, isolation, withdrawal, etc., while externalizing problems include hyperactivity, impulsivity, aggression, etc. (Qu et al., 2023).

One of the factors associated with behavioral problems in children and adolescents is parenting styles (Mak et al., 2020). Parenting, as part of the family influences, plays an important role in shaping children's behaviors and personalities. Parenting styles refer to the relatively stable methods and patterns parents use to interact with their children and the ways they influence and are influenced by them (Neel, 2023). Parenting reflects the emotional relationships and general communication between parents and children, which are influenced by factors such as acceptance and closeness, control and management, and granting independence and autonomy (Marston et al., 2022). In general, there are three main parenting styles of authoritative, authoritarian, and permissive. The authoritative style is characterized by acceptance and close relationships, adaptive methods of control and management, and appropriate granting of independence. The authoritarian style is characterized by low levels of acceptance and closeness, high levels of behavioral control and management, and low levels of granting independence to children. The permissive style is a warm and accepting approach with few demands, minimal control, and high levels of independence granted to children (Meral et al., 2023).

Another factor associated with behavioral problems in children and adolescents is parental conflict management (Lim et al., 2024). Parental conflict is one of the family-related challenges experienced by husbands and wives in marital life. Although the presence of conflict in marital relationships is common, what is important is how parents manage these conflicts (Mali et al., 2025). Conflict arises when one person's behavior is not aligned with another person's expectations. Parental conflict is an interactive process in which one or both spouses feel dissatisfaction regarding aspects of their marital relationship and attempt to improve the situation in some way (Dong et al., 2022). Parental conflict is a visible disagreement between spouses that reflects differences and problems. Couples may resort to destructive and negative behaviors such as hostility and humiliation, or conversely, they may use constructive and positive behaviors such as discussion, problem-solving, and active listening to resolve conflicts. Therefore, parental conflict management is considered a key indicator of family cohesion and solidarity, as well as a determinant of the health status and quality of life of couples (Gong et al., 2023).

Children and adolescents may experience various behavioral problems, which can be influenced by parenting styles and parental conflict management. Although a considerable number of studies have examined behavioral problems in children and adolescents, these studies have paid less attention to the role of parenting styles and parents' conflict management, leaving significant gaps in this area. This research aims to shed light on additional aspects of behavioral problems among children and adolescents, so that specialists and policymakers can use the findings to design effective programs to reduce such behavioral issues. In line with these considerations, the present study was conducted to investigate the relationship between parenting styles and parental conflict management with behavioral problems in children and adolescents.

Methodology

This research was a descriptive from type of correlation. The study population comprised parents of students aged 7 to 18 years in of Hashtjin and Khalkhal cities during the 2022-3 academic years, which a sample of 200 individuals was selected using available sampling method.

The inclusion criteria for this study consisted of being a student aged 7 to 18 years, not using psychiatric

medication according to school records, willingness to participate in the study, and completion of the informed consent form by the students' parents. The exclusion criteria included withdrawal from participation in the study and failure to complete the instruments or leaving more than ten percent of the items or questions in the data collection tools unanswered.

To conduct this study, after completing the necessary coordination, the research instruments were designed electronically via the Porsline platform and made available to parents through the Shad educational system so they could respond to the questionnaires. If parents did not respond, they were reminded three times. Before completing the instruments, the parents were informed about the importance and necessity of the study as well as the ethical considerations observed by the researchers. It was also explained to them that there were no right or wrong answers, and that the best response would be the one that accurately reflected their actual situation.

The research instruments included the Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (Robinson et al., 2001), Marital Conflicts Questionnaire (Sanaei, 2000), and Revised Behavior Problems Checklist (Quay & Peterson, 1987). The data from this study were analyzed

using Pearson correlation coefficients and multiple regression with a enter model in SPSS-26 software.

Findings

The findings of the present research indicated that authoritarian and permissive parenting styles and marital conflicts had a positive and significant correlation with behavioral problems of children and adolescents, and the authoritative parenting style had a negative and significant correlation with behavioral problems of them ($P < 0.001$). Also, parenting styles and marital conflicts could significantly predict 25 percent of the variations of behavioral problems of children and adolescents ($P < 0.001$).

Discussion and Conclusion

In general, the results of this research indicated the effective role of parenting styles and marital conflicts in predicting behavioral problems of children and adolescents. Therefore, planning to reduce behavioral problems of children and adolescents is essential through parenting styles and parents' conflict management.

رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان

۱. مهدی آقائی لمعه‌دشت: کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
  ۲. علی رضایی شریف[✉]: استاد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
  ۳. زهرا اخوی ثمرین[✉]: دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران
- *ایمیل نویسنده مسئول: a_sheikholslami@yahoo.com

دریافت: ۱۴۰۴/۱۱/۰۷ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۲/۲۰ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۰۱ انتشار: ۱۴۰۵/۰۳/۰۲

چکیده

مقدمه و هدف: کودکان و نوجوانان ممکن است دچار مشکلات رفتاری زیادی شوند. بر همین اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان انجام شد.

روش‌شناسی: این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه مطالعه حاضر والدین دانش‌آموزان ۷ تا ۱۸ سال شهرهای هشتجین و خلخال در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۲ بودند که تعداد ۲۰۰ نفر از آنها با روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش حاضر شامل پرسشنامه ابعاد و سبک‌های فرزندپروری (رایبسون و همکاران، ۲۰۰۱)، پرسشنامه تعارضات زناشویی (ثنایی، ۱۳۷۹) و چک‌لیست مشکلات رفتاری کودکان تجدیدنظرشده (کوای و پترسون، ۱۹۸۷) بودند. داده‌های این مطالعه با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با مدل همزمان در نرم‌افزار SPSS-26 تحلیل شدند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه و تعارضات زناشویی با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار و سبک فرزندپروری مقتدرانه با مشکلات رفتاری آنان همبستگی منفی و معنادار داشت ($P < 0/001$). همچنین، سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی به‌طورمعناداری توانستند ۲۵ درصد از تغییرهای مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را پیش‌بینی نمایند ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش حاکی از نقش موثر سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی در پیش‌بینی مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان بود. بنابراین، برنامه‌ریزی برای کاهش مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان از طریق سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین ضروری است.

کلیدواژه‌گان: سبک‌های فرزندپروری، مدیریت تعارض والدین، مشکلات رفتاری، کودکان، نوجوانان.

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC) صورت گرفته است. (4.0)

نحوه استناددهی: آقائی لمعه‌دشت، مهدی؛ رضایی شریف، علی و اخوی ثمرین، زهرا. (۱۴۰۵). رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان. *روان‌شناسی انگیزش، رفتار و سلامت*، ۴(۳)، ۱۱-۱.

مقدمه

پایدار والدین برای ارتباط متقابل والدین و فرزندان و تاثیرگذاری و تاثیرپذیری آنان می‌باشد (Neel, 2023). فرزندپروری بیانگر روابط عاطفی و نحوه ارتباط کلی والدین با فرزندان می‌باشد که عوامل مانند پذیرش و روابط نزدیک، کنترل و مدیریت و دادن استقلال و خودمختاری در آن موثر هستند (Marston et al., 2022). سبک‌های فرزندپروری به مجموعه‌ای از رفتارها اشاره دارد که در تعامل والدین و کودکان در موقعیت‌های مختلف توصیف می‌شود و تاثیر زیادی در سلامت و بهزیستی یا آسیب‌شناسی کودکان دارد (Rangel et al., 2025). به‌طور کلی، سه سبک فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیرانه وجود دارد. سبک مقتدرانه با پذیرش و روابط نزدیک، روش‌های کنترل و مدیریت سازگار و دادن استقلال مناسب شناخته می‌شود. سبک مستبدانه از نظر پذیرش و روابط نزدیک در سطح پایین و از نظر کنترل و مدیریت رفتارهای فرزندان در سطح بالا و از نظر دادن استقلال به فرزندان نیز در سطح پایین قرار داد. سبک سهل‌گیرانه روشی مهرورز و پذیرا بدون هیچ توقع خاص ضمن کنترل کم و دادن استقلال زیاد به فرزندان است (Meral et al., 2023).

یکی دیگر از عوامل مرتبط با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان، مدیریت تعارض والدین است (Lim et al., 2024). تعارض والدین یکی از آسیب‌های خانوادگی در زندگی زوجین می‌باشد که توسط زن و مرد در زندگی زناشویی تجربه می‌شود. با اینکه وجود تعارض در زندگی زوجین امری رایج است، اما مهم شیوه مدیریت تعارض توسط والدین می‌باشد (Mali et al., 2025). بروز تعارض، اختلاف و سوء تفاهم در زندگی زناشویی امری رایج است و هیچ خانواده‌ای از این امر مستثنی نمی‌باشد. اگر تعارض زناشویی یا تعارض بین والدین به‌طور سازنده اداره، کنترل و مدیریت شود زمینه بهبود سلامت و کیفیت زندگی خانواده و رشد و شکوفایی اعضای خانواده فراهم می‌گردد (Azam Ali et al., 2022). تعارض وقتی ایجاد می‌شود که رفتار یک شخص با توقع‌های شخص دیگر هماهنگ نباشد و تعارض والدین فرآیندی تعاملی است که در آن یک یا هر دو همسر درباره جنبه‌هایی از رابطه زناشویی خود احساس ناراحتی می‌کنند و تلاش می‌نمایند به طریقی شرایط را بهبود ببخشند (Dong et al., 2022). تعارض والدین یک مخالفت قابل مشاهده بین

کودکان و نوجوانان به‌عنوان یکی از گروه‌های سنی آسیب‌پذیر در معرض مشکل‌های روان‌شناختی و رفتاری فراوانی قرار دارند و آسیب‌پذیری در این دوره‌های زندگی تحت تاثیر فرآیندهای رشدی و شرایط اجتماعی می‌باشد (Finkel et al., 2023). مشکلات رفتاری در کودکان و نوجوانان پدیده‌ای شایع است که علت‌های رایج آنها نداشتن مهارت‌های اجتماعی و ارتباطی، عدم مسئولیت‌پذیری و نداشتن الگوهای رفتاری صحیح می‌باشد (Al-Mamun et al., 2024). بررسی‌ها حاکی از آن است که ۵ تا ۱۰ درصد کودکان و نوجوانان در سنین مدرسه دارای مشکلات رفتاری هستند (Bonneton & Essadek, 2025). مشکلات رفتاری به شرایطی گفته می‌شود که پاسخ‌های هیجانی و رفتاری فرد با هنجارهای سنی، فرهنگی و قومی سازگار و منطبق نباشد و بر سازگاری و عملکردهای تحصیلی و اجتماعی تاثیر منفی می‌گذارد. همچنین، این مشکلات برای خود کودکان و نوجوانان، خانواده و معلمان مشکل‌ها و پیامدهای منفی زیادی ایجاد می‌کند (Khan & Aven, 2020). در تعریفی دیگر، مشکلات رفتاری به رفتارهای اطلاق می‌گردد که بدون پایین‌بودن بهره هوشی، تعادل روانی و رفتاری از اندازه عمومی اجتماعی دور باشد و دارای شدت، تکرار و مداومت در زمان‌ها و مکان‌های متعدد باشد و منجر به افت عملکردی مختلف شود (Cooke et al., 2022). به‌طور کلی، مشکلات رفتاری به دو طبقه مشکلات درونی‌سازی و برونی‌سازی تقسیم می‌شوند که مشکلات درونی‌سازی شامل اضطراب، افسردگی، انزوا، گوشه‌گیری و غیره و مشکلات برونی‌سازی شامل بیش‌فعالی، تکانشگری، پرخاشگری و غیره می‌باشد (Qu et al., 2023).

یکی از عوامل مرتبط با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان، سبک‌های فرزندپروری است (Mak et al., 2020). شیوه‌های تربیتی که والدین در تربیت فرزندان خود به‌کار می‌برند، سبک‌های فرزندپروری نام دارد که از یک سو نقش مهمی در تأمین سلامت روانی دارد و از سوی دیگر بسیاری از مشکل‌های کودکان نتیجه آن می‌باشد (Liu et al., 2025). فرزندپروری به‌عنوان بخشی از تاثیرهای خانوادگی نقش مهمی در جهت‌دهی به رفتارها و شخصیت فرزندان دارد و سبک‌های فرزندپروری به معنای روش‌ها و الگوهای نسبتاً

کمتر به نقش سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین توجه داشتند و خلأهای بسیاری در این زمینه وجود دارد. این پژوهش امیدوار است که بتواند زوایای دیگری از مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را آشکار سازد تا متخصصان و برنامه‌ریزان بتوانند بر اساس نتایج آن گام موثری در جهت طراحی برنامه‌هایی برای کاهش مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان بردارند. با توجه به مطالب مطرح‌شده، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان انجام شد.

روش‌شناسی

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه مطالعه حاضر والدین دانش‌آموزان ۷ تا ۱۸ سال شهرهای هشتجین و خلخال در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۲ بودند که تعداد ۲۰۰ نفر از آنها با روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. معیارهای انتخاب نمونه‌های این پژوهش شامل دانش‌آموز ۷ تا ۱۸ ساله بودن، عدم مصرف داروهای روان‌پزشکی بر اساس پرونده تحصیلی، تمایل جهت شرکت در پژوهش و امضای فرم رضایت‌نامه شرکت آگاهانه در پژوهش توسط والدین دانش‌آموزان و معیارهای خروج از پژوهش شامل انصراف از شرکت در پژوهش و تکمیل ابزارها و عدم پاسخگویی به بیش از ده درصد گویه‌ها یا سوال‌های ابزارهای گردآوری داده‌ها بودند.

برای انجام این پژوهش پس از هماهنگی‌های لازم اقدام به طراحی ابزارهای پژوهش به‌صورت الکترونیکی و از طریق پرس‌لاین در فضای آموزشی شاد در اختیار والدین قرار گرفت تا به ابزارهای پژوهش پاسخ دهند. در صورت عدم پاسخدهی والدین سه بار به آنها یادآوری شد و والدین دانش‌آموزان قبل از تکمیل ابزارها درباره اهمیت و ضرورت پژوهش و رعایت موازین اخلاقی توسط پژوهشگران توجیه شدند. لازم به ذکر است که برای آنان توضیح داده شد که هیچ پاسخ صحیح یا غلطی وجود ندارد و بهترین پاسخ، پاسخی است که گویای وضعیت واقعی آنها باشد.

ابزارهای پژوهش حاضر جهت گردآوری داده‌ها شامل موارد زیر بودند.

همسران است که اختلاف‌نظرها و مشکل‌ها را نمایش می‌دهد و ممکن است همسران به رفتارهای مخرب و منفی مانند جنگ و تحقیر گرایش پیدا کنند و یا در مقابل، از رفتارهای سازنده و مثبت مانند بحث و گفتگو، حل مسئله و گوش‌دادن فعال برای حل تعارض‌ها استفاده نمایند. بنابراین، مدیریت تعارض والدین به‌عنوان شاخص اصلی همبستگی و انسجام خانوادگی و تعیین‌کننده وضعیت سلامت و کیفیت زندگی زوجین می‌باشد (Gong et al., 2023).

پژوهش‌های اندکی درباره رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان انجام شده است. برای مثال، نتایج پژوهش Mak et al (2020) حاکی از آن بود که سبک‌های والدگری مستبدانه و سهل‌گیرانه با مشکلات رفتاری کودکان رابطه مثبت و معنادار داشت. Tarkeshdooz & Farokhzad (2017) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه با اختلالات رفتاری کودکان رابطه مثبت و معنادار داشتند، اما سبک فرزندپروری مقتدرانه با اختلالات رفتاری آنان رابطه معناداری نداشت. در پژوهشی دیگر Tabatabaee et al (2013) گزارش کردند که سبک فرزندپروری مقتدرانه با اختلالات رفتاری دانش‌آموزان پایه چهارم و پنجم ابتدایی رابطه منفی و معنادار و سبک فرزندپروری مستبدانه با اختلالات رفتاری آنان رابطه مثبت و معنادار داشت، اما سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه با اختلالات رفتاری آنها رابطه معناداری نداشت. همچنین، نتایج پژوهش Lim et al (2024) حاکی از آن بود که بین تعارض والدین و مشکلات رفتاری کودکان رابطه مثبت و معنادار وجود داشت. Kalantari et al (2017) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین تعارضات والدین و مشکلات هیجانی و رفتاری نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت. در پژوهشی دیگر Mokhtarnia et al (2016) گزارش کردند که بین تعارضات بین‌والدینی با گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان رابطه مثبت و معنادار وجود داشت.

کودکان و نوجوانان ممکن است دچار مشکلات رفتاری زیادی شوند که این مسئله می‌تواند تحت تاثیر سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین قرار گیرد. با اینکه پژوهش‌های نسبتاً زیادی درباره مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان انجام شده، اما این پژوهش‌ها

همچنین، Pazhouhandeh et al (2023) پایایی پرسشنامه تعارضات زناشویی را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۷ گزارش نمودند. در این مطالعه، مقدار پایایی پرسشنامه تعارضات زناشویی با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

۳. چک‌لیست مشکلات رفتاری تجدیدنظرشده (Revised Behavior Problems Checklist): چک‌لیست مشکلات رفتاری تجدیدنظرشده توسط Quay & Peterson (1987) با ۸۸ گویه برای اندازه‌گیری مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان استفاده شد. برای پاسخگویی به هر گویه از طیف لیکرت سه درجه‌ای از بدون مشکل با نمره صفر تا مشکل شدید با نمره دو استفاده شد و نمره چک‌لیست با میانگین نمره گویه‌های آن محاسبه می‌شود و نمره بالاتر حاکی از مشکلات رفتاری بیشتر است. سازنده روایی سازه چک‌لیست مشکلات رفتاری تجدیدنظرشده را تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۲ گزارش کردند. همچنین، Ariapooran et al (2021) پایایی چک‌لیست مشکلات رفتاری تجدیدنظرشده را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش نمودند. در این مطالعه، مقدار پایایی چک‌لیست مشکلات رفتاری تجدیدنظرشده با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۰ به دست آمد.

داده‌های این مطالعه با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه با مدل همزمان در نرم‌افزار SPSS-26 در سطح معناداری ۰/۰۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها

ریزشی در نمونه‌های پژوهش حاضر اتفاق نیفتاد و تحلیل‌ها برای ۲۰۰ نفر از والدین دانش‌آموزان ۷ تا ۱۸ سال انجام شد. نتایج میانگین و انحراف معیار سبک‌های فرزندپروری، مدیریت تعارض والدین و مشکلات رفتاری کودکان و نوجوان در جدول ۱ قابل مشاهده است.

۱. پرسشنامه ابعاد و سبک‌های فرزندپروری (Parenting Styles and Dimensions Questionnaire):

ابعاد و سبک‌های فرزندپروری توسط Robinson et al (2011) با ۳۲ گویه در سه مولفه سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه (۱۵ گویه)، مستبدانه (۱۲ گویه) و سهل‌گیرانه (۵ گویه) برای اندازه‌گیری سبک‌های فرزندپروری استفاده شد. برای پاسخگویی به هر گویه از طیف لیکرت پنج درجه‌ای از هیچ وقت با نمره یک تا همیشه با نمره پنج استفاده شد و نمره هر مولفه با میانگین نمره گویه‌های آن محاسبه می‌شود و نمره بالاتر حاکی از استفاده بیشتر از آن سبک فرزندپروری است. سازندگان روایی سازه پرسشنامه ابعاد و سبک‌های فرزندپروری را تایید و پایایی مولفه‌های سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیرانه را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۲ و ۰/۶۴ گزارش کردند. همچنین، Fakoore et al (2022) پایایی مولفه‌های سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیرانه را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۱ و ۰/۷۶ گزارش نمودند. در این مطالعه، مقدار پایایی مولفه‌های سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه، مستبدانه و سهل‌گیرانه با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۳ و ۰/۷۹ به دست آمد.

۲. پرسشنامه تعارضات زناشویی (Marital Conflicts Questionnaire):

پرسشنامه تعارضات زناشویی توسط Sanaei (2000) با ۴۲ گویه برای اندازه‌گیری مدیریت تعارض والدین استفاده شد. برای پاسخگویی به هر گویه از طیف لیکرت پنج درجه‌ای از هرگز با نمره یک تا همیشه با نمره پنج استفاده شد و نمره پرسشنامه با میانگین نمره گویه‌های آن محاسبه می‌شود و نمره بالاتر حاکی از تعارضات زناشویی بیشتر است. سازنده روایی سازه پرسشنامه تعارضات زناشویی را تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۵۳ گزارش کردند (به نقل از Pazhouhandeh et al, 2023).

جدول ۱. نتایج میانگین و انحراف معیار سبک‌های فرزندپروری، مدیریت تعارض والدین و مشکلات رفتاری کودکان و نوجوان

متغیر	میانگین	انحراف معیار
سبک فرزندپروری مستبدانه	۲/۰۵	۰/۳۹
سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه	۱/۹۶	۰/۴۵
سبک فرزندپروری مقتدرانه	۳/۲۲	۰/۸۴

تعارض والدین	۱/۶۷	۰/۳۱
مشکلات رفتاری	۱/۵۲	۰/۴۸

فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین به دلیل کمتر از ۱۰ بودن آماره عامل تورم واریانس رد شد. علاوه بر آن، فرض همبستگی باقی‌مانده‌ها به دلیل قراردادن آماره دورین-واتسون در دامنه ۱/۵ تا ۲/۵ رد شد. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان در جدول ۲ قابل مشاهده است.

در جدول ۱ نتایج میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش حاضر مشاهده می‌شود. بررسی پیش‌فرض‌های روش تحلیل نشان داد که فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش شامل سبک‌های فرزندپروری، مدیریت تعارض والدین و مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان به دلیل قراردادن مقدار کجی و کشیدگی در دامنه ± 1 رد نشد. همچنین، فرض هم‌خطی چندگانه متغیرهای پیش‌بین یعنی سبک‌های

جدول ۲. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان

معناداری	ضریب همبستگی	متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین
۰/۰۰۱	۰/۳۰	مشکلات رفتاری	سبک فرزندپروری مستبدانه
۰/۰۰۱	۰/۴۲		سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه
۰/۰۰۱	-۰/۳۵		سبک فرزندپروری مقتدرانه
۰/۰۰۱	۰/۲۸		تعارض والدین

نتایج رگرسیون چندگانه با مدل همزمان برای پیش‌بینی مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین در جدول ۳ قابل مشاهده است.

در جدول ۲ مشاهده می‌شود که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه و تعارضات زناشویی با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار و سبک فرزندپروری مقتدرانه با مشکلات رفتاری آنان همبستگی منفی و معنادار داشت ($P < 0/001$).

جدول ۳. نتایج رگرسیون چندگانه با مدل همزمان برای پیش‌بینی مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان بر اساس سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین

معناداری	آماره t	Beta	معنادار ی	df	آماره F	R ²	R	متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین
۰/۶۴۲	۰/۴۶	۰/۰۳	۰/۰۰۱	۴	۱۶/۷۱	۰/۲۵	۰/۵۰	مشکلات رفتاری	سبک فرزندپروری مستبدانه
۰/۰۰۱	۳/۳۲	۰/۲۲							سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه
۰/۷۲۰	۰/۳۵	۰/۰۲							سبک فرزندپروری مقتدرانه
۰/۰۰۱	۴/۹۶	۰/۳۶							تعارض والدین

مشکلات رفتاری در کودکان و نوجوانان امری شایع است و بر همین اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان انجام شد.

در جدول ۳ مشاهده می‌شود که سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی به‌طور معناداری توانستند ۲۵ درصد از تغییرهای مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را پیش‌بینی نمایند ($P < 0/001$).

بحث و نتیجه‌گیری

بحث و گفتگو، حل مسئله و گوش‌دادن فعال برای حل تعارض‌ها استفاده نمایند. بنابراین، مدیریت تعارض والدین به‌عنوان شاخص اصلی همبستگی و انسجام خانوادگی و تعیین‌کننده وضعیت سلامت و کیفیت زندگی زوجین می‌باشد. بنابراین، می‌توان انتظار داشت هنگامی که والدین دچار تعارض باشند، میزان مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان آنان افزایش یابد. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که تعارضات زناشویی با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار داشته باشد.

دیگر یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی توانایی پیش‌بینی معنادار مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را داشتند. در تبیین این یافته می‌توان گفت که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه و تعارضات زناشویی با بسیاری از ویژگی‌های منفی روان‌شناختی همبستگی مثبت و معنادار داشته و می‌توانند به‌طور مثبت آن را پیش‌بینی نمایند و سبک فرزندپروری مقتدرانه با بسیاری از ویژگی‌های منفی روان‌شناختی همبستگی منفی و معنادار داشته و می‌تواند به‌صورت منفی آن را پیش‌بینی نماید. از آنجایی که مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان به‌عنوان یک ویژگی روان‌شناختی تحت تاثیر سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی یا تعارض میان والدین قرار دارد. بنابراین، می‌توان انتظار داشت که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه، سهل‌گیرانه و مقتدرانه و تعارضات زناشویی بتوانند مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را پیش‌بینی نمایند. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی توانایی پیش‌بینی معنادار مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان را داشته باشند.

پژوهش حاضر با وجود قوت‌های خود دارای برخی ضعف‌ها، کاستی‌ها و محدودیت‌هایی بود که از جمله می‌توان به استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی، عدم بررسی نتایج به‌تفکیک جنسیت، عدم دستیابی به روابط علت و معلولی و محدود شدن نمونه پژوهش به والدین دانش‌آموزان ۷ تا ۱۸ سال شهرهای هشتمین و خلیخال اشاره کرد. بنابراین، هم باید در تعمیم یافته‌ها احتیاط شود و هم باید در پژوهش‌های تلاش نمود تا این محدودیت‌ها تکرار نشوند و به نقطه قوت تبدیل شوند. در نتیجه، به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار و سبک فرزندپروری مقتدرانه با مشکلات رفتاری آنان همبستگی منفی و معنادار داشت. این یافته‌ها از جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های قبلی در این زمینه از جمله [Mak et al \(2020\)](#)، [Tarkeshdooz & Farokhzad \(2017\)](#) و [Tabatabaee et al \(2013\)](#) همسو بودند. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که سبک فرزندپروری مستبدانه از نظر پذیرش و روابط نزدیک در سطح پایین و از نظر کنترل و مدیریت رفتارهای فرزندان در سطح بالا و از نظر دادن استقلال به فرزندان نیز در سطح پایین قرار داد. سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه روشی مهرورز و پذیرا بدون هیچ توقع خاص ضمن کنترل کم و دادن استقلال زیاد به فرزندان است. سبک فرزندپروری مقتدرانه با پذیرش و روابط نزدیک، روش‌های کنترل و مدیریت سازگار و دادن استقلال مناسب شناخته می‌شود. بنابراین، می‌توان انتظار داشت هنگامی که سبک فرزندپروری والدین از نوع مستبدانه و سهل‌گیرانه باشد میزان مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان افزایش یابد و در مقابل، هنگامی که سبک فرزندپروری والدین از نوع مقتدرانه باشد میزان مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان کاهش یابد. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار و سبک فرزندپروری مقتدرانه با مشکلات رفتاری آنان همبستگی منفی و معنادار داشته باشد.

یافته‌های دیگر پژوهش حاضر نشان داد که تعارضات زناشویی با مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان همبستگی مثبت و معنادار داشت. این یافته‌ها از جهاتی با یافته‌های پژوهش‌های قبلی در این زمینه از جمله [Lim et al \(2024\)](#)، [Kalantari et al \(2017\)](#) و [Mokhtarnia et al \(2016\)](#) همسو بودند. در تبیین این یافته می‌توان گفت که بروز تعارض، اختلاف و سوء تفاهم در زندگی زناشویی امری رایج است و هیچ خانواده‌ای از این امر مستثنی نمی‌باشد. تعارض زناشویی یا تعارض میان والدین یک مخالفت قابل مشاهده بین همسران است که اختلاف‌نظرها و مشکل‌ها را نمایش می‌دهد و ممکن است همسران به رفتارهای مخرب و منفی مانند جنگ و تحقیر گرایش پیدا کنند و یا در مقابل، از رفتارهای سازنده و مثبت مانند

- from the concept of complex trauma. *L'Encephale*, 51(6), 17-23.
<https://doi.org/10.1016/j.encep.2025.05.004>
- Cooke, J. E., Deneault, A. A., Devereux, C., Eirich, R., Fearon, R. M. P., & Madigan, Sh. (2022). Parental sensitivity and child behavioral problems: A meta-analytic review. *Child Development*, 93(5), 1231-1248. <https://doi.org/10.1111/cdev.13764>
- Dong, S., Dong, Q., & Chen, H. (2022). Mothers' parenting stress, depression, marital conflict, and marital satisfaction: The moderating effect of fathers' empathy tendency. *Journal of Affective Disorders*, 299, 682-690.
<https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.12.079>
- Fakoor, F., Sahebdel, H., & Ebrahimpour, M. (2022). Development of a parenting education package based on motivational psychotherapy and its feasibility study on improving mothers' parenting and reducing anxiety in boys with confrontational disobedience. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal*, 11(3), 149-158.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.3.11.2>
- Finkel, G. G., Sun, L. S., & Jackson, W. M. (2023). Children with congenital heart disease show increased behavioral problems compared to healthy peers: A systematic review and meta-analysis. *Pediatric Cardiology*, 44(1), 116-123.
<https://doi.org/10.1007/s00246-022-02940-x>
- Gong, Q., Kramer, K. Z., & Tu, K. M. (2023). Fathers' marital conflict and children's socioemotional skills: A moderated-mediation model of conflict resolution and parenting. *Journal of Family Psychology*, 37(7), 1048-1059. <https://doi.org/10.1037/fam0001102>
- Kalantari, F., Ghanbari, S., Habibi, M., & Alizade, E. (2017). The modeling of relationship between brain-behavioral systems and Inter-parental conflicts with adolescent's emotional-behavioral problems mediated by the cognitive-emotional-behavioral responses. *Journal of Woman and Family Studies*, 5(2), 31-59.
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2017.12834.1296>
- Khan, B., & Avan, B. I. (2020). Behavioral problems in preadolescence: Does gender matter? *PsyCh Journal*, 9(5), 583-596.
<https://doi.org/10.1002/pchj.347>
- Lim, Y. (2024). Parents' work-family conflict and children's behavioral problems: Mediating roles of parental warmth and children's executive function difficulties. *Current Psychology*, 43, 7217-7234.
<https://doi.org/10.1007/s12144-023-04866-w>
- Liu, S. W., Chen, S., Huang, C., & Vallario, J. (2025). Parenting style and child internet addiction in China: Mediation effect of parental active meditation. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 22(4), 461.
<https://doi.org/10.3390/ijerph22040461>
- Mak, M. C. K., Yin, L., Li, M., Cheung, R. Y. H., & Oon, P. T. (2020). The relation between parenting stress

که از روش‌های نمونه‌گیری تصادفی برای انتخاب نمونه‌ها به دلیل خطای نمونه‌گیری کمتر استفاده کنند. این پژوهش را به تفکیک جنسیت انجام و نتایج آنها را با یکدیگر و با نتایج پژوهش حاضر مقایسه نمایند. به‌طور کلی، نتایج این پژوهش حاکی از نقش موثر سبک‌های فرزندپروری و تعارضات زناشویی در پیش‌بینی مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان بود. بنابراین، برنامه‌ریزی برای کاهش مشکلات رفتاری کودکان و نوجوانان از طریق سبک‌های فرزندپروری و مدیریت تعارض والدین ضروری است

تعارض منافع

در مقاله حاضر بین نویسندگان هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

حامی مالی

پژوهش حاضر با هزینه شخصی انجام شد.

ملاحظات اخلاقی

در این مطالعه، نمونه‌های پژوهش درباره اهمیت و ضرورت پژوهش و رعایت موازین اخلاقی توسط پژوهشگران توجیه شدند.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این پژوهش با یکدیگر مشارکت داشتند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله، نویسندگان تشکر و قدردانی خود را از همه کسانی که به هر نحوی در این پژوهش مشارکت و سهمی داشتند، اعلام می‌دارند.

References

- Al-Mamun, F., Islam, J., Muhit, M., & Mamun, M. A. (2024). Prevalence of emotional and behavioral problems among adolescents in Bangladesh. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 59(12), 2215-2225. <https://doi.org/10.1007/s00127-024-02673-7>
- Ariapooran, S., Baradaran, M., & Abdolazadeh Rafi, M. (2021). Behavioral problems, anxiety, and depression in deaf children and adolescents of mothers with and without fatigue symptoms in the COVID-19 outbreak. *Research in Cognitive Behavioral Sciences*, 10(2), 129-144.
<https://doi.org/10.22108/cbs.2021.129057.1544>
- Azam Ali, P., McGarry, J., & Maqsood, A. (2022). Spousal role expectations and marital conflict: Perspectives of men and women. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(9-10), 7082-7108.
<https://doi.org/10.1177/0886260520966667>
- Bonneton, S., & Essadek, A. (2025). Behavioral problems in child protection: Understanding and intervening

- Robinson, C. C., Mandleco, B., Olsen, S. F., & Hart, C. H. (2000). *The parenting styles and dimensions questionnaire (PSDQ)*. In B. F. Perlmutter, J. Touliatos, & G. W. Holden (Eds.), *Handbook of family measurement techniques: Vol. 3. Instruments & index* (pp. 319-321). Thousand Oaks: Sage.
- Tabatabaee, S. A., Fazli, R., & Yarali, J. (2013). Parenting styles, educational achievement, and behavioral disorders among elementary school students. *Quarterly Journal of Family and Research*, 10(1), 7-22.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.26766728.1392.10.1.1.4>
- Tarkeshdooz, Sh., & Farokhzad, P. (2017). The relationship between children behavioral disorders with parenting styles and attachment styles. *Community Health*, 4(2), 118-126.
<https://doi.org/10.22037/ch.v4i2.14372>
- and child behavior problems: Negative parenting styles as mediator. *Journal of Child and Family Studies*, 29, 2993-3003.
<https://doi.org/10.1007/s10826-020-01785-3>
- Mali, L. V., Malik, J. A., Sanchez, J., Pendley, J. S., Gillenson, C., Klages, K. L., & et al. (2025). Behavioral self-control and glycemic levels in youth with type 1 diabetes: serial mediation by family conflict and self-management behaviors. *Diabetes Research and Clinical Practice*, 229, 112463.
<https://doi.org/10.1016/j.diabres.2025.112463>
- Marston, E., Cho, C. C., Pridham, K., McPherson, A. C., & Polfuss, M. (2022). Parenting styles and dimensions in parents of children with developmental disabilities. *Research in Nursing & Health*, 45(5), 592-603. <https://doi.org/10.1002/nur.22250>
- Meral, B. F., Wehmeyer, M. L., Palmer, S. B., Ruh, A. B., & Yilmaz, E. (2023). Parenting styles and practices in enhancing self-determination of children with intellectual and developmental disabilities. *American Journal on Intellectual and Developmental Disabilities*, 128(4), 282-301.
<https://doi.org/10.1352/1944-7558-128.4.282>
- Mokhtarnia, I., Zadeh Mohammadi, A., & Habibi, M. (2016). The Relationship between inter parenting conflict and tendency to risky behaviors: The mediator role of conflict intensity of parent-adolescent. *Journal of Woman and Family Studies*, 4(2), 101-130.
<https://doi.org/10.22051/jwfs.2016.2565>
- Neel, M. L. (2023). Parenting style interventions in parents of preterm and high-risk infants: Controversies, cost, and future directions. *Clinics in Perinatology*, 50(1), 179-213. <https://doi.org/10.1016/j.clp.2022.10.008>
- Pazhouhandeh, Z., Mohamadian, F., Sabzi, F., & Khorasani Eerdehkohi, M. (2023). The effectiveness of compassion-focused group therapy on conflict resolution Strategies and emotion regulation difficulty in couples with marital conflict referring to counseling centers. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal*, 12(8), 191-200.
<https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.2383353.1402.12.8.19.7>
- Quay, H. C., & Peterson, D. R. (1987). *Manual for the revised behavior problems checklist*. Miami: Quay & Peterson.
- Qu, G., Hu, W., Meng, J., Wang, X., Su, W., Liu, H., & et al. (2023). Association between screen time and developmental and behavioral problems among children in the United States: evidence from 2018 to 2020 NSCH. *Journal of Psychiatric Research*, 161, 140-149.
<https://doi.org/10.1016/j.jpsychires.2023.03.014>
- Rangel, I. C., Jimenez, S., & Santoncini, C. U. (2025). Parenting and feeding styles and parents' body mass index as predictors of body mass index and disordered eating behaviors in Mexican children. *Nutrients*, 17(17), 2797.
<https://doi.org/10.3390/nu17172797>